

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 3Co/91/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8613207452
Dátum vydania rozhodnutia: 11. 11. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Eva Šofranková
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2015:8613207452.1

Uznesenie

Krajský súd v Prešove v právnej veci žalobcu: EOS KSI Slovensko, s. r. o., so sídlom Pajštúnska 5, Bratislava, IČO: 35 724 803, právne zastúpeného Advokátskou kanceláriou TOMÁŠ KUŠNÍR, s. r. o., so sídlom Pajštúnska 5, Bratislava, IČO: 36 613 843 proti žalovaným: 1. E. T., nar. XX. XX. XXXX, bytom E. XXX/XX, J., toho času na neznámom mieste v M., zastúpeného opatrovníčkou žalovanou v 2.rade a 2. O. T., nar. XX. XX. XXXX, bytom E. XXX/XX, J. o zaplatenie 1 632,40 Eur s prísl., o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Svidník zo dňa 19. 09. 2014, č. k. 5C/2/2014-43 takto jednohlasne

rozhodol:

Zrušuje rozsudok vo výroku o zamietnutí žaloba a vo výroku o trovách konania a v rozsahu zrušenia vracia vec súdu prvého stupňa na ďalšie konanie.

odôvodnenie:

Okresný súd Svidník (ďalej len „súd prvého stupňa“) napadnutým rozsudkom zrušil platobný rozkaz Okresného súdu Svidník, č. k. 5C/2/2014-26 zo dňa 31. 03. 2014. Ďalším výrokom žalobu zamietol, vyslovil, že žalovaným nepriznáva náhradu trov konania a žalobca nemá právo na ich náhradu.

Rozhodnutie odôvodnil zistením, že právny predchodca žalobcu Slovenská sporiteľňa a. s. uzavrel so žalovanými zmluvu dňa 07. 07. 2005, ktorou sa žalovaní zaviazali uhrádzať poskytnuté finančné prostriedky v pravidelných mesačných splátkach riadne a včas. Žalovaní si túto zmluvnú povinnosť neplnili, čím sa dostali do omeškania s úhradou dlžnej sumy. Na základe zmluvy o postúpení pohľadávok zo dňa 28. 06. 2011 medzi postupcom Slovenská sporiteľňa a. s. a žalobcom postúpil postupca na žalobcu pohľadávku voči žalovaným. Žalovaní sa dostali do omeškania s úhradou dlžnej sumy a ku dňu postúpenia pohľadávky dlhovali sumu pozostávajúcu z neuhradených dlžných splátok v celkovej sume 1 632,40 Eur. Žalovaná v 2.rade na pojednávaní dňa 19. 09. 2014 vzniesla námietku premlčania. Na základe zisteného skutkového stavu súd dospel k záveru, že ku dňu postúpenia predmetnej pohľadávky 28. 06. 2011 boli žalovaní v omeškaní 1 224 dní, čo je zrejmé z prílohy č. 1 k zmluve o postúpení pohľadávok. Tým je celý nárok žalobcu premlčaný, pretože uplynula všeobecná 3-ročná premlčacia doba. Žaloba bola podaná na súde 25. 11. 2013 a vzhľadom na vznesenú námietku premlčania, na ktorú súd musel prihliadnuť, nemohol už premlčané právo žalobcovi priznať. Zánikom nároku na platenie istiny z dôvodu premlčania sa premlčal aj nárok na platenie úrokov z omeškania. Z uvedených dôvodov súd žalobu zamietol.

O trovách konania súd rozhodol podľa ust. § 142 ods. 1 O. s. p.. Žalovaným, ktorí mali vo veci plný úspech, žiadne preukázateľne trovy nevznikli a žalobca ako neúspešný účastník nemá právo na ich náhradu.

Proti tomuto rozsudku podal v zákonom stanovenej lehote odvolanie žalobca z dôvodu nesprávneho právneho posúdenia veci a nedostatočného zistenia skutkového stavu. Pokiaľ súd pri posúdení otázky premlčania a splatnosti dlžnej sumy vychádzal z údajov počet dní omeškania, žalobca nemôže s týmto posúdením súhlasiť, lebo predmetný údaj nemožno stotožňovať s ukončením zmluvy, resp. s

vyhlásením predčasnej splatnosti úveru. Počet dní omeškania určuje kedy sa žalovaný prvý raz dostal do omeškania s úhradou splátky, čo však neznamená, že žalovaný následne ďalšie splátky neplatil. Súd pri rozhodovaní vychádzal z nepreukázaných údajov, ktoré neboli tvrdené ani jednou stranou. Ďalej uviedol, že výkladom ustanovení všeobecných obchodných podmienok možno dospieť k záveru, že postupca a následne žalobca boli oprávnení nie však povinní predčasne ukončiť záväzkovo-právny vzťah. Na žalobcu prešli zmluvou o postúpení pohľadávok aj všetky práva súvisiace s danou pohľadávkou. Postúpením pohľadávky sa stal sám žalobca veriteľom pohľadávky, pričom základným právom veriteľa je v zmysle § 488 Občianskeho zákonníka právo na plnenie od dlžníka záväzkového vzťahu. Vyhlásenie mimoriadnej splatnosti úveru predstavuje právo veriteľa požadovať splatenie svojej pohľadávky. Žalobca nevidí dôvod, prečo súd nerešpektoval a neprihliadol na vyhlásenie mimoriadnej splatnosti zo strany žalobcu ako postupníka pohľadávky. Súd mal žalobcovi preto priznať sumu nepremŕčaných splátok spolu s úrokom z omeškania z každej splátky v zákonnej výške odo dňa nasledujúceho po splatnosti každej splátky až do zaplatenia. Žalobcovi nie je zrejmé, z akých dôvodov súd zamietol žalobu. Pokiaľ na daný prípad aplikoval ust. § 5b zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa žalobca nemôže súhlasiť s tým, aby v danom prípade súd postupoval v zmysle citovaného ustanovenia, ktoré nadobudlo účinnosť dňa 01. 05. 2014. Odvolateľ zastáva názor, že aplikáciou ust. § 5b zákona č. 250/2007 Z. z. dochádza k značnému narušeniu princípov právneho štátu podľa čl. 1 ods. 1 a čl. 1 ods. 2 Ústavy SR, k porušeniu zákazu diskriminácie podľa čl. 12 ods. 1 a 2 Ústavy SR a čl. 3 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd. Právna úprava platná v Slovenskej republike do 30. 04. 2014 umožňovala spotrebiteľom brániť sa proti pohľadávke uplatnenej po uplynutí premlčacej doby vznesením námietky premlčania. Aplikáciou ust. § 5b citovaného zákona na prebiehajúce súdne konanie bez ohľadu na to, za akého právneho stavu došlo k nadobudnutiu pohľadávok veriteľom a za akého právneho stavu došlo k podaniu návrhu na začatie konania, došlo k zotretiu princípu právnej istoty ako jedného zo znakov právneho štátu, ktorého súčasťou je aj požiadavka predvídateľnosti konania orgánov verejnej moci a závažnému zásahu do majetkových práv veriteľa. Zdôraznil, že aplikáciou ust. § 5b citovaného zákona súd porušil zásadu ustanovenú v čl. 152 ods. 4 Ústavy SR, a preto žalobca nemôže súhlasiť s rozhodnutím súdu a právnym posúdením veci. Navrhol, aby odvolací súd napadnutý rozsudok zmenil, žalobe vyhovel, alternatívne navrhol napadnutý rozsudok zrušiť a vrátiť vec súdu prvého stupňa na ďalšie konanie.

Žalovaní sa k podanému odvolaniu písomne nevyjadrili.

Odvolací súd v zmysle zásad ust. § 212 O. s. p. preskúmal rozsudok v jeho napadnutej časti spolu s konaním, ktoré mu predchádzalo, vec prejednal bez nariadenia pojednávania v súlade s ust. § 214 ods. 2 O. s. p. a dospel k záveru, že nie sú splnené podmienky ani pre potvrdenie, ani pre zmenu napadnutého rozsudku.

Ako vyplýva zo spisového materiálu právny predchodca žalobcu Slovenská sporiteľňa, a. s., uzavrel so žalovanými dňa 07. 07. 2005 zmluvu č. 0620862955, na základe ktorej poskytol žalovaným finančné prostriedky 60 000 Sk (1 991,64 Eur), ktoré sa žalovaní zaviazali splácať po 894 Sk (29,68 Eur). Konečná splatnosť bola dojednaná ku dňu 20. 06. 2015. Z návrhu na začatie konania vyplýva, že právny predchodca žalobcu postúpil pohľadávku zmluvou o postúpení pohľadávky zo dňa 28. 06. 2011 na žalobcu (č. l. 11 - 15 spisu). V spise sa nachádza výstup z bankového systému označený ako Príloha k zmluve o postúpení pohľadávok zo dňa 28. 06. 2011. Z uvedeného prehľadu vyplýva (č. l. 18 spisu), že zostatok pohľadávky ku dňu postúpenia predstavoval 3 381,54 Eur; istina celkom 3 193,70 Eur. Z uvedenej prílohy č. 1 k zmluve o postúpení pohľadávok tiež vyplýva, že pohľadávka bola ku dňu postúpenia v omeškani 1 224 dní.

Ako vyplýva zo žalobného návrhu žalobca si v predmetnom konaní uplatňuje splátky úveru splatné od 20. 12. 2010 do 20. 06. 2015 v počte 55 v celkovej výške 1 632,40 Eur.

Odvolací súd považuje záver súdu prvého stupňa o premlčaní uplatnených splátok za nedôsledný. Splátky úveru za obdobie od 20. 12. 2010 do 20. 06. 2015 pri žalobe uplatnenej na súde 25. 11. 2013 nemôžu byť premlčané.

Zásadnou otázkou, ktorú bolo potrebné v predmetnom konaní vyriešiť je otázka, či boli splnené zákonné podmienky na postúpenie tzv. bankovej pohľadávky. Zákon o bankách totiž nad rámec pravidiel cesie v Občianskom zákonníku sprísňuje pravidlá pri postupovaní pohľadávok z bánk na iné subjekty. Dôvody by

nemali byť pochybné, pretože banková činnosť a s ňou spojený vznik pohľadávok je predsa len na rozdiel od iného druhu podnikania špecifická, najmä pokiaľ ide o dopady finančných produktov na ekonomiku.

Podľa ust. § 92 od. 8 zákona č. 483/2001 Z. z. o bankách (ďalej len „Zákon o bankách“), ak je napriek písomnej výzve banky alebo pobočky zahraničnej banky jej klient nepretržite dlhšie ako 90 kalendárnych dní v omeškaní so splnením čo len časti svojho peňažného záväzku voči banke alebo pobočke zahraničnej banky, môže banka alebo pobočka zahraničnej banky svoju pohľadávku zodpovedajúcu tomuto peňažnému záväzku postúpiť písomnou zmluvou inej osobe, a to aj osobe, ktorá nie je bankou (ďalej len „postupník“), aj bez súhlasu klienta. Toto právo banka alebo pobočka zahraničnej banky nemôže uplatniť, ak klient ešte pred postúpením pohľadávky uhradil banke alebo pobočke zahraničnej banky omeškaný peňažný záväzok v celom rozsahu vrátane jeho príslušenstva; to neplatí, ak súčet všetkých omeškaní klienta so splnením čo len časti toho istého peňažného záväzku voči banke alebo pobočke zahraničnej banky presiahol jeden rok. Pri postúpení pohľadávky je banka alebo pobočka zahraničnej banky povinná odovzdať postupníkovi aj dokumentáciu o záväzkovom vzťahu, na ktorého základe vznikla postúpená pohľadávka; banka alebo pobočka zahraničnej banky môže postupníkovi poskytnúť informáciu o jednotlivých iných záväzkových vzťahoch medzi bankou alebo pobočkou zahraničnej banky a klientom len za podmienok a v rozsahu ustanovených týmto zákonom.

Odvolací súd zdôrazňuje, že na postúpenie pohľadávky vo všeobecnosti je potrebné aplikovať ust. § 524 a nasl. Občianskeho zákonníka, avšak pri bankových úveroch je potrebné rešpektovať ust. § 92 ods. 8 zákona o bankách v súvislosti s identifikáciou predmetu zmluvy o postúpení pohľadávky. Ust. § 92 ods. 8 zákona o bankách poskytuje dlžníkom zákonnú ochranu pred zhoršením ich situácie v záväzkovo-právnom vzťahu z bankového úveru, lebo vyžaduje písomnú výzvu banky klientovi, ktorý nepretržite dlhšie ako 90 kalendárnych dní je v omeškaní so splnením, čo i len časti svojho peňažného záväzku.

Žalobca v konaní nijako nepreukázal, že žalovaným bola zo strany banky skutočne doručená písomná výzva na plnenie, ktorá výzva by mohla spĺňať atribúty výzvy podľa ust. § 92 ods. 8 Zákona o bankách. V zmysle citovaného ust. § 92 ods. 8 zákona o bankách, môže byť spôsobilým predmetom postúpenia pohľadávky zo strany banky len pohľadávka alebo časť pohľadávky, ktoré sú už v čase postúpenia splatnými. Z dôvodovej správy k zákonu o bankách (§ 92 ods. 7) vyplýva, že sa upravuje možnosť použiť inštitút postúpenia svojej pohľadávky zodpovedajúcej nesplácanému dlhu, a to aj osobe, ktorá nie je bankou. Podľa názoru súdu zákonodarca mal na mysli oprávnenie banky postúpiť časť peňažného záväzku, ktorým je dlžník aktuálne po stanovenú dobu napriek písomnej výzve banky v omeškaní. Tento záver vyplýva z gramatického, ale aj logického výkladu znenia citovaného ustanovenia, pretože zákonodarca umožňuje peňažný záväzok klienta banky alebo časť peňažného záväzku, s ktorým je dlžník v omeškaní, postúpiť.

Odvolací súd zároveň zdôrazňuje, že žiadnym spôsobom nespochybňuje právo banky postúpiť aj pohľadávku z celého úverového vzťahu, avšak pre takéto postúpenie je nevyhnutné pristúpiť v súlade so zákonom a obchodnými podmienkami k vyhláseniu predčasnej mimoriadnej splatnosti celého úveru. Vyhlásiť predčasnú splatnosť bankového úveru je však výlučným oprávnením banky, pričom toto oprávnenie môže banka realizovať ešte pred postúpením pohľadávky.

Podľa názoru odvolacieho súdu špecifické pôsobenie bánk, na ktoré dohliada centrálna banka opodstatňuje záver, že s bankovým úverom, ktorý nie je splatný, nemôže nakladať nebankový subjekt. Nesplatný úver od banky je produktom banky, na ktorý dopadá dohľad centrálnej banky s prísne stanovenými pravidlami pre bankový sektor. Nebankový subjekt nie je oprávnený používať (akokoľvek) bankové oprávnenia a ani používať bankové úvery. Termín používať prirodzene zahŕňa aj zosplatenie úveru ako určité zavŕšenie vzťahu vyplývajúceho zo zmluvných podmienok banky.

Postúpenie pohľadávky je pomerne bežným právnym úkonom. Pokiaľ sa však cesia týka bankovej pohľadávky z bankového produktu, osobitný predpis (lex specialis) dopĺňa zákonné pravidlá pre platné postúpenie.

Ako vyplýva z obsahu žaloby žalobca urobil predmetom konania „len“ splátky úveru za obdobie od 20. 12. 2010 do 20. 06. 2015, k týmto splátkam však žalobca nedoložil žiaden dôkaz o písomnej výzve banky žalovaným. Túto výzvu nenapĺňa oznam sporiteľne o postúpení pohľadávky (č. l. 9 a 10 spisu), lebo výzva musí predchádzať postúpeniu aspoň 90 dní. Žalobca navyše nedoložil súdu žiaden dôkaz,

žeby banka úver zosplatnila riadnou a doručenou výzvou tak ako to predpokladá ust. § 565 Občianskeho zákonníka. Navyiac z podaného odvolania žalobcu je zrejmé, že k oznámeniu vyhlásenia mimoriadnej splatnosti úveru došlo až po postúpení pohľadávky, a to žalobcom a nie bankou. V zmysle uvedeného sa preto javí, že žalobca nemohol platne nadobudnúť pohľadávku, ktorá je predmetom konania. Bez platného postúpenia záväzku niet na strane žalobcu ani dostatok aktívnej legitímácie uplatňovať bankovú pohľadávku.

Ak žalobca v konaní nepreukáže doručenie písomnej výzvy banky žalovanému v zmysle ust. § 92 ods. 8 Zákona o bankách, treba postúpenie pohľadávky z banky na žalobcu považovať za neplatné. Ide o preukázanie rozhodnej skutočnosti, ktorej nedostatok spôsobuje nedostatok aktívnej vecnej legitímácie na strane žalobcu. Bez platného postúpenia splatného záväzku niet na strane žalobcu aktívnej legitímácie uplatňovať bankovú pohľadávku.

Vychádzajúc z vyššie uvedeného odvolací súd uvádza, že namietané nesprávne skutkové zistenia súdom prvého stupňa vrátane nesprávneho právneho posúdenia veci odvolateľom sú opodstatnené.

So zreteľom na uvedené odvolací súd preto v zmysle ust. § 221 ods. 1 písm. f) O. s. p. rozsudok v napadnutom zamietavom výroku a vo výroku o trovách konania zrušil a v súlade s ust. § 221 ods. 2 O. s. p. vec vrátil súdu prvého stupňa na ďalšie konanie.

V ďalšom konaní rozhodne súd aj o trovách odvolacieho konania postupom podľa ust. § 224 ods. 3 O. s. p..

Rozhodnutie bolo prijaté senátom Krajského súdu v Prešove v pomere hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.